

Список использованных источников

1. Вечер, Л. С. Государственная служба [Электронный ресурс]: курс лекций / Л. С. Вечер; Академия управления при Президенте Республики Беларусь. – Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2006. – 233 с.
2. О государственной службе в Республике Беларусь: закон Республики Беларусь от 14.06.2003 N 204-З (ред. от 09.01.2017)
3. О государственной службе Республики Казахстан: закон Республики Казахстан от 23 ноября 2015 года № 416-V https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=36786682#pos=924;-34
4. Закон Республики Молдова о государственной должности и статусе государственного служащего <http://lex.justice.md/ru/330050/>

Гребень С.Є

НОВІ ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Відновлення економічного зростання є одним із пріоритетних завдань, яке постало перед Україною упродовж останніх років. Виходячи із тенденцій розвитку сучасного світу та євроінтеграційних процесів в Україні особливу роль відведено підвищенню ролі державних фінансів та забезпечення контролю за їх витрачанням.

Здійснення державного фінансового контролю забезпечує центральний орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю [1], яким є Державна аудиторська служба України.

Одним з головних різновидів державного фінансового контролю, який забезпечує Держаудитслужба, є державний фінансовий аудит, який полягає у перевірці та аналізі органом державного фінансового контролю фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю [1].

Водночас його різновиди, які Держаудитслужба впроваджувала у своїй діяльності, та порядок їх проведення регламентовано лише постановами Кабінету Міністрів України.

Зокрема, до 2018 року Держаудитслужба здійснювала державні фінансові аудити:

- виконання бюджетних програм (оцінка законності, ефективності та результативності) [2];
- виконання місцевих бюджетів (оцінка законності і ефективності формування місцевих бюджетів та рівня їх виконання) [3];
- діяльності суб'єктів господарювання (аналіз та оцінка ефективності діяльності суб'єкта господарювання) [4];

– окремих господарських операцій (попередній і поточний контроль щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності та функціонування системи внутрішнього контролю) [5].

Водночас сучасні вимоги суспільства та розпочаті євроінтеграційні процеси вимагають реформування системи державного фінансового контролю та перегляду підходів до проведення державного фінансового аудиту шляхом впровадження нових його видів.

Зокрема відповідно до Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 лютого 2017 року № 142, Плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 244, Держаудитслужба наразі проводить масштабну роботу щодо удосконалення наявних видів державного фінансового аудиту та впровадження нових.

Результатом цієї роботи стало затвердження у серпні та вересні 2018 року двох порядків на нові види державного фінансового аудиту, а саме державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм та державного фінансового аудиту інвестиційних проектів.

Понад 10 років Держаудитслужба здійснювала державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм, під час якого також надавалася оцінка використанню бюджетних коштів на державні (регіональні) програми, якщо такі програми були підґрунтям для виділення коштів в межах певної бюджетної програми для головного розпорядника бюджетних коштів. Водночас такий аудит не надавав комплексності оцінки виконання державної (регіональної) програми, учасниками якої були декілька розпорядників бюджетних коштів та інші суб'єкти господарювання, кошти яких також залучалися до виконання цих програм. Таким чином, запровадження такого виду аудиту є ефективним інструментом контролю не тільки з боку держави і місцевих органів влади за досягненням мети та завдань, поставлених під час розробки та впровадження державних (регіональних) програм, а й забезпечить громадський контроль та контроль власника за наданими ним фінансовими ресурсами.

Отже, державний фінансовий аудит державних (регіональних) цільових програм спрямований на проведення аналізу і перевірки законності та ефективності розроблення і виконання державних (регіональних) цільових програм, управління і використання коштів державного та місцевого бюджетів під час їх виконання та оцінки досягнення очікуваних результатів виконання програм [6].

Поряд з цим, державний фінансовий аудит інвестиційних проектів спрямований на проведення аналізу і перевірки законності та ефективності реалізації інвестиційних проектів об'єктами аудиту, виконання якого здійснюється на основі державного та місцевого інвестування, державної підтримки, надання державних та/або місцевих гарантій, і стану досягнення результативних показників, управління та використання інвестицій (коштів) [7].

Запровадження цього виду аудиту може стати не лише необхідним інструментом держави з оцінки ефективності використання коштів на інвестиційні проекти, а й запорукою підвищення рівня довіри іноземних інвесторів до українських підприємств.

Разом з тим, зміна стратегічного вектору підходу до впровадження нових видів аудиту потребує вдосконалення і на законодавчому рівні. Переш за все щодо внесення змін до Закону України «Про основні засади державного фінансового контролю в Україні» в частині визначення форм та видів аудиту для повноцінної реалізації функцій, покладених на органи державного фінансового контролю.

Поряд з цим продовжується реформування системи державного фінансового контролю України до світових стандартів, а отже вимогами сьогодення є запровадження у практику Держаудитслужби й інших видів аудиту, а саме: ІТ аудиту (законне та ефективне використання інформаційних технологій), аудиту фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та аудиту коштів і грантів міжнародних фінансових організацій, країн та їх об'єднань, спрямованих на надання оцінки законності та ефективності використання інформаційних технологій, коштів фондів та іноземних коштів і грантів.

Унормування запровадження цих аудитів надасть можливість вирішити низку проблемних питань, які наразі стримують або мають негативний вплив на розвиток фінансового контролю в Україні, що є особливим інструментом державного управління який не тільки забезпечує фінансову стабільність, а й безпеку країни в цілому.

Список використаних джерел

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 16.10.2012 № 5463 – VI – Верховна Рада України-
Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.
2. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 № 1017-Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1017-2004%D0%BF>.
3. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 698-Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-2007-%D0%BF/ed20180727>.
4. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 № 361-Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-2006-%D0%BF11>.
5. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту

окремих господарських операцій [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 25.06.2014 № 214-Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/214-2014-%D0%BF>.

6. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.2018 № 692-Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/692-2018-п/sp:max20/>.
7. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту інвестиційних проектів [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 12.09.2018 № 740-Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/740-2018-%D0%BF>.

Демидко Д.Л.

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

За напрямками, які держава визначає як стратегічні перспективи національної самоідентифікації, потрібно підтримувати розбудову державних структур, які координують свою роботу у сфері соціально-гуманітарної діяльності. Не зовсім типовими для державної політики визначаються суб'єкти і об'єкти соціально-гуманітарної політики. Користуючись зазначеним умовним поділом на громадянське суспільство і державу, органи державної влади не можуть виступати домінуючим і одноосібним суб'єктом гуманітарної політики, хоча б внаслідок необхідності виконання нею функцій координації даної політики.

Інституціями, які формують соціально-гуманітарні складові державної політики є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, громадські організації [3]. Діяльність суспільних об'єднань є однією з найголовніших перешкод на шляху до надмірної державної централізації, є важливим фактором публічного управління. Останнім часом змінюється і уявлення про об'єкт публічного управління у соціально-гуманітарній сфері; це не лише конкретні соціальні групи чи індивіди, а й суспільство у цілому.

Під час державних трансформацій демократія звичайно розглядається як система, що забезпечує максимально широке представництво та участь суб'єктів суспільства при збереженні влади. Однак, процес лібералізації на даному етапі носить обмежений характер, а тому не має означати зміну принципів функціонування системи органів державної влади. Тенденція до протікання державотворчих процесів збільшується зі зростанням впливу публічного управління над громадянським життям.

Приналежність до суспільної діяльності громадян має ціннісно-орієнтовний характер, так як цінності виступають спрямовуючим фактором, що виробляються соціальними групами у процесі усвідомлення своїх потреб та інтересів.